

SOp212 Sociologie výchovy

sylabus

PŘEDPOKLADY

Znalosti základních teorií v oblasti sociologie, sociální práce a sociální pedagogiky na úrovni bakalářského studia nefilozofického a nesociologického zaměření.

ZÁKLADNÍ POJMY

moderní společnost, instituce (škola), moc, sociální role, sociální status, socializace, výchova, vývoj moderní společnosti, raná moderna, pozdní (informační) moderna,

Předmět je zaměřen na prohloubení základních konceptů, které se používají v sociologii a jejich následnou aplikaci do sociální pedagogiky. Studenti budou schopni aplikovat sociologické teorie a využít je pro psaní diplomové práce. Apet bude i na kritické zhodnocení jednotlivých teorií.

OSNOVA PŘEDMĚTU

1) Význam sociologie pro pozdně moderní společnost.

Velký sociologický obrat (opuštění pozitivismu směrem k fenomenologii), nezávislé zdroje konstruktivismu v sociálních vědách: Mead, Blumer, Kelly, Foucault, Berger & Luckmann. Konstruktivistický výzkum.

2) **Proměny funkcí školy:** škola jako prostředek nacionální homogenizace a škola jako homogenizace na základě státní příslušnosti.

3) **Alternativní výchovné koncepce** (Montessori, **instituce a jejich vliv, utopické koncepce**

Termíny:

2.10. úvod, organizace; četba Berger & Luckmann

9.10. opakování, Foucault (Dohlížet a trestat)

16.10. Sociologie vědění, Proměna funkcí školy

23.10. Seminář

30.10. domácí příprava

6.11. Seminář

13.11 domácí příprava

20.11. Symposium

27.11. Seminář A

4.12. Závěrečná reflexe

Příklad textů:

Lorenzová, J. (2016). *Kontexty vzdělávání v postmoderní situaci*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filosofická fakulta. (úryvek)

Young, M. (2007a). *Bringing Knowledge Back In: From social constructivism to social realism in the sociology of education*. London: Routledge. (úryvek)

Clarke, A. (2005). *Situational analysis. Grounded Theory After the Postmodern Turn*. Thousand Oaks (CA): Sage.

Průběžný test:

- průběžný test (15 otázek) - 16.10. 2019, nutné přinést PC/mobil/laptop
- min. je 7 otázek správně

Zkoušení:

- Komisionální, 15 témat – zveřejněno 20. 11. 2019
- 30 min na přípravu (materiály jsou dovolené)
- 8 min student/ka, 4 min otázky od vyučujícího, 3 min zpětná vazba
- Hodnocení: vlastní prezentace a strukturace myšlenek, provázanost s odbornou četbou, logická argumentace, zodpovězení otázek, správná citace (citační norma APA)

- **Příklad otázek**

1) Na základě obsahu předmětu a nastudované literatury popište vztah mezi výchovou a vzděláváním (edukací) a strukturou společnosti. Vyberte si jedno časové období a na jeho příkladu popište: a) jaké existují vzájemné závislosti a b) jak se tyto vztahy mohou zproblematizovat.

2) Co je to sociologie vědění? Jak sociologie vědění souvisí s konstruktivismem? Uveďte hlavní představitele. Na konkrétním příkladu vzdělávacího systému podrobně popište, jak sociologie vědění může pomoci při kritické analýze vzdělávacích systémů.

Hodnocení

- 20% aktivní účast na výuce
- 70% zkouška
- 5% průběžný test
- 5% domácí úkoly

100% = A

90% = B

80% = C

70% = D

60% = E

50% a méně = F